



**ข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๙**

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร



**ข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙**

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร



เรื่อง **ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

พ.ศ. ๒๕๕๙

ปีที่พิมพ์ ธันวาคม ๒๕๕๙

จำนวนหน้า ๗๑ หน้า

พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวนพิมพ์ ๓,๐๐๐ เล่ม

จัดทำโดย กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อาคารธนาคารทหารไทย ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๕๐๒๐

บรรณาธิการ/พิสูจน์อักษร นางพรรณพร สิ้นสวัสดิ์

พิมพ์ข้อมูล นางสาวลักษณ์ สวนเศรษฐ์

ศิลปกรรม นายมานะ เรืองสอน

พิมพ์ที่ **สำนักการพิมพ์**

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๖๔๔ ๕๓๐๙

สารบัญ

ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙	๕
หมวด ๑ การเลือกประธานสภาและรองประธานสภา	๗
หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และเลขาธิการ	๑๐
หมวด ๓ การประชุมสภา	๑๒
ส่วนที่ ๑ วิธีการประชุม	๑๒
ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ	๑๔
ส่วนที่ ๓ การอภิปราย	๒๒
ส่วนที่ ๔ การลงมติ	๒๕
หมวด ๔ กรรมการธิการ	๓๐
หมวด ๕ การสรรหา การตรวจสอบประวัติและ ความประพฤติของบุคคลตามที่กฎหมายกำหนด	๔๗
หมวด ๖ การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	๕๑
หมวด ๗ การดำเนินการเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ	๕๕
หมวด ๘ การตั้งกระทู้ถาม	๖๐
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป	๖๐
ส่วนที่ ๒ กระทู้ถามสด	๖๒
ส่วนที่ ๓ กระทู้ถามทั่วไป	๖๓
หมวด ๙ การเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรี	๖๕
หมวด ๑๐ การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก	๖๖
หมวด ๑๑ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย	๖๖
หมวด ๑๒ บทสุดท้าย	๖๘
บทเฉพาะกาล	๗๐

ข้อบังคับ
การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงตราข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้ประกาศใช้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

นิยามที่ใช้ใน

“ประธานสภา” หมายความว่า ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ข้อบังคับ

“รองประธานสภา” หมายความว่า รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“ร่างพระราชบัญญัติ” หมายความว่า รวมถึงร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย

“สภา” หมายความว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“ประธาน” หมายความว่า ประธานของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ

“กรรมาธิการ” หมายความว่า กรรมาธิการสามัญ
หรือกรรมาธิการวิสามัญ

“บริเวณสภา” หมายความว่า อาณาบริเวณอันเป็น
ขอบเขตของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและให้หมายความรวมถึง
อาคารที่ทำการต่าง ๆ และอาคารที่ทำการสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติ

“การประชุม” หมายความว่า การประชุมสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติ

“องค์กระอิสระตามรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า องค์การ
ตามมาตรา ๒๖ (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) และ
คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙

ข้อ ๔ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการ
ตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตาม
ข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานสภาและรองประธานสภา

ข้อ ๕ ในการเลือกประธานสภาและรองประธานสภาครั้งแรก ให้เลขาธิการเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมสภาดำเนินการเลือกประธานสภาและรองประธานสภา และเพื่อให้ที่ประชุมสภาดำเนินการในเรื่องอื่นที่จำเป็นจะต้องประชุมปรึกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ในการดำเนินการเลือกตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานสภาหรือรองประธานสภา ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดในลำดับถัดไปซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม

ข้อ ๖ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ก่อนที่จะดำเนินการเลือกประธานสภานั้น ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่ง กล่าวแสดงวิสัยทัศน์ในการที่จะดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาต่อที่ประชุมสภา

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนนเลือกโดยการเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือก ลงบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ แล้วให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรมาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคนและมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้

คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิก
ลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้า
คะแนนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุมสภา

ข้อ ๗ ในการเลือกรองประธานสภาให้นำความใน เลือกรองประธาน
ข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม สภา

ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภามากกว่าหนึ่ง
คนให้เลือกรองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือก
รองประธานสภาคนต่อไปตามลำดับ

ข้อ ๘ ในการเลือกประธานสภาหรือรองประธาน
สภาแทนตำแหน่งที่ว่างให้นำความในข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ เมื่อได้เลือกประธานสภาและรองประธาน
สภาแล้ว ให้เลขาธิการแจ้งไปยังประธานคณะมนตรีความ
มั่นคงแห่งชาติเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานสภาและ
รองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการส่งสำเนาประกาศพระบรม
ราชโองการไปยังคณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด
และองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญเพื่อทราบด้วย

หมวด ๒
อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา
รองประธานสภา และเลขาธิการ

อำนาจหน้าที่
ประธานสภา

ข้อ ๑๐ ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภาตลอด

ถึงบริเวณสภา

- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตาม (๖)
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้

หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

อำนาจหน้าที่
รองประธานสภา

ข้อ ๑๑ รองประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ช่วย
ประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจและหน้าที่ของประธานสภา
หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่อยู่
หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานสภา ให้
รองประธานสภาเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาตาม
ลำดับที่เรียงไว้ในข้อ ๗

ข้อ ๑๒ เลขานุการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้ อำนาจหน้าที่
 (๑) นัดประชุมสภา และนัดประชุมคณะกรรมการ เลขานุการ

ครั้งแรก

(๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภา
 และที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่

(๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง

(๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง

(๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๖) รักษาสรรพเอกสารและข้อมูลของสภา

(๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่
 ประธานสภาวางไว้

(๘) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและ
 เจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับอย่างมี
 ประสิทธิภาพ

(๙) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓
การประชุมสภา
ส่วนที่ ๑
วิธีการประชุม

- การประชุมสภา** ข้อ ๑๓ การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ
- การประชุมเปิดเผย** ในการประชุมสภาที่เป็นารเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด และให้ประธานสภาจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียง และหรือวิทยุโทรทัศน์ เครื่องขยายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณสภา และล่ามภาษามือตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด หากมีเหตุขัดข้องให้แจ้งที่ประชุมทราบ
- การประชุมลับ** ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานและห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพ หรือเครื่องมือสื่อสารใดๆ ยกเว้นการบันทึกของสภา

ข้อ ๑๔ การประชุมให้เป็นไปตามกำหนดที่สภามีมติ การงดการประชุม
ไว้ แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้เมื่อเห็นว่า
ไม่มีเรื่องที่เหมาะสมจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควร หรือสมาชิก การเรียกประชุม
จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มี เป็นพิเศษ
อยู่ของสภาเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาให้เรียกประชุมเป็น
พิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๕ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่ การนัดประชุม
เมื่อได้แจ้งนัดในที่ประชุมสภาแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะ
สมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่
ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านั้นหรือนัดประชุมโดยวิธีอื่นใดก็ได้
เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๖ ภายใต้บังคับข้อ ๑๐๒ ให้ส่งระเบียบวาระ การส่งระเบียบวาระ
วาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัด การประชุม
ประชุม แต่ประธานสภาจะให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตาม
ที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๗ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัด การจัดระเบียบ
ลำดับดังต่อไปนี้ วาระการประชุม

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

(๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ข้อ ๑๔ ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

องค์ประชุม เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมสภายืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๕ เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสิบนาที แล้ว จำนวนสมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ประธานชั่วคราว ข้อ ๒๐ เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุมหรือพ้นกำหนด เวลาประชุมไปสามสิบนาทีแล้ว ประธานสภาและรองประธาน สภาไม่อาจมาประชุมได้ ให้เลขาธิการแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้เลขาธิการขออนุมัติที่ประชุมสภา เพื่อเชิญ สมาชิกผู้มียุสสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธาน ชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมสภาดำเนินการเลือก ประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น โดยให้นำ ความในข้อ ๖ ยกเว้นความในวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนการลงคะแนนเลือกประธานเฉพาะคราว ให้กระทำ
เป็นการเปิดเผยตามข้อ ๖๓

ข้อ ๒๑ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมสภา
พิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และ
ต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่
จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๒ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวด้วยคำต่อที่ประชุมสภา การกล่าวด้วยคำ
ให้ยกมือขึ้นพันศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ ในที่ประชุม
และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๒๓ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ ครม.ที่รัฐมนตรีขอ
ประชุมสภา ให้ประธานพิจารณาอนุญาต ชี้แจงต่อที่ประชุม

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่
แถลงหรือชี้แจงนั้นก็ได้

ข้อ ๒๔ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมสภาใน อำนาจประธาน
ปัญหาใด ๆ หรือสั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิก ในการขอปรึกษา
การประชุมได้ตามที่เห็นสมควร ที่ประชุม

ถ้าประธานสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้มอบหมายให้
รองประธานสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๕ รายงานการประชุมสภาเมื่อคณะ รายงาน
กรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของ การประชุมสภา
สภาและตรวจรายงานการประชุมตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้
สภารับรองให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ ที่ซึ่งสำนักงาน
เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ประกาศกำหนดไว้
ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

รายงานการประชุมสภาทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาประชุม และที่ขาดประชุม

กรณีสมาชิก
ขอแก้ไขเพิ่มเติม
รายงานการประชุม

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการธิการ ถ้าคณะกรรมการธิการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยืนยันคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

การตรวจรายงาน
การประชุม

ข้อ ๒๖ ในการตรวจรายงานการประชุมสภาครั้งใด ถ้ามีผู้ใดกล่าวถ้อยคำหรือข้อความใด ๆ และได้มีการถอนหรือถูกสั่งให้ถอนถ้อยคำหรือข้อความนั้นแล้ว ให้คณะกรรมการธิการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุมพิจารณาว่าสมควรจะตัดถ้อยคำหรือข้อความดังกล่าวออกหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้ตัดออก ให้บันทึกว่า “มีการถอนคำพูด” หรือ “ถูกสั่งให้ถอนคำพูด” แล้วแต่กรณี ไว้ในรายงานการประชุมสภาครั้งนั้น ส่วนถ้อยคำหรือข้อความที่ตัดออก ให้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการธิการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุมด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติม
รายงานการประชุม

ข้อ ๒๗ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการธิการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุมแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภา

พิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมาธิการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมสภาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๘ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมสภา รับรองรายงาน
ครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน การประชุม

รายงานการประชุมสภาที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมสภาที่ยังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่อายุของสภาสิ้นสุดลง ให้เลขาธิการบันทึกเหตุนั้นไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๙ สภาอาจมีมติมิให้จดรายงานการประชุมลับ การจดรายงาน
ครั้งใดทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึก การประชุมลับ
พฤติการณ์ไว้

ข้อ ๓๐ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็น การเปิดเผยรายงาน
ไปตามมติของสภา การประชุมลับ

ข้อ ๓๑ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอัน ห้ามโฆษณาข้อความ
เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่มี ในการประชุม
การกล่าวหรือปรากฏในการประชุมได้

ข้อ ๓๒ ให้เลขาธิการเป็นผู้พิมพ์และผู้โฆษณา การจัดพิมพ์
รายงานการประชุมสภา ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับ รายงานการประชุม
ที่มีได้มีมติของสภาให้เปิดเผยและข้อความที่ห้ามโฆษณา
ตามข้อ ๓๑

ส่วนที่ ๒

การเสนอญัตติ

- การเสนอญัตติ ข้อ ๓๓ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภาและต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
- ญัตติที่ไม่ต้องมีผู้รับรอง ข้อ ๓๔ ญัตติตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญและญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง
- ญัตติขอให้สภาตั้งคณะกรรมการ ข้อ ๓๕ ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใดคณะหนึ่งหรือญัตติขอให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ญัตติตามวรรคหนึ่ง กรณีขอให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญแล้วแต่กรณีนั้น จะต้องระบุกิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน และจะต้องไม่ซ้ำหรือซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะต่าง ๆ
- ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ ข้อ ๓๖ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ
- (๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน

(๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๙ หรือข้อ ๓๑

(๔) ญัตติตามข้อ ๓๗ ข้อ ๖๒ ข้อ ๖๓ ข้อ ๖๔ ข้อ ๗๐

ข้อ ๑๑๓ ข้อ ๑๓๖ ข้อ ๑๖๐ หรือข้อ ๑๖๒

(๕) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๗ เมื่อที่ประชุมสภากำลังปรึกษาญัตติใดอยู่ ญัตติที่เสนอได้

ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติดังต่อไปนี้ ในขณะที่ที่ประชุม

(๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มิใช่ร่างพระราช

กำลังปรึกษาญัตติอื่น

บัญญัติ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการพิจารณาเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นในข้อนี้อีก

ข้อ ๓๘ อนุมัติตามข้อ ๓๗ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้
ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

กรณีห้ามเสนอ
ญัตติขอให้ยกเรื่อง
อื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๓๙ อนุมัติตามข้อ ๓๗ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

(๑) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(๒) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

(๓) ในการสรรหา พิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ

หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามกฎหมายตาม
หมวด ๕

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่ที่ประชุมสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่น
ขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

การเสนอและ
การรับรองญัตติ

ข้อ ๔๑ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ

ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อท้ายญัตติที่เสนอ

ข้อ ๔๒ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ

ให้ผู้รับรองแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นพันศีรษะ

การแก้ไขเพิ่มเติม
หรือถอนญัตติ

ข้อ ๔๓ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติหรือการถอนญัตติที่

ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมและได้ส่งให้
สมาชิกแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของ
ที่ประชุมสภา

การถอนและ
แก้ไขเพิ่มเติม
คำแปรญัตติ

ข้อ ๔๔ การถอนคำแปรญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้

แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายใน
กำหนดเวลาแปรญัตติตามข้อ ๑๑๕

การถอนชื่อจาก
การเป็นผู้เสนอ
หรือรับรองญัตติ

ข้อ ๔๕ การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ

ใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่

ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม
ในกรณีที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระ
การประชุมแล้วจะถอนข้อโต้เมื่อได้รับความยินยอมของ
ที่ประชุมสภา

ข้อ ๔๖ ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว กรณีญัตติตกไป
ถ้าผู้เสนอญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภาหรือผู้เสนอญัตติไม่อยู่
ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย
ญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะพิจารณาเห็น
เป็นอย่างอื่น

คำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว
ถ้าผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภา หรือผู้แปรญัตติไม่อยู่
ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย
คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนในกรณีตามวรรคหนึ่ง
หรือวรรคสองนั้นต้องมอบแก่สมาชิกและทำเป็นหนังสือยื่นต่อ
ประธาน

ข้อ ๔๗ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมี การเสนอญัตติที่มี
หลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ หลักการเช่นเดียวกับ
ญัตตินั้นตกไป เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณา กับญัตติที่ตกไป
เห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

การอภิปราย

ผู้มีสิทธิ อภิปรายก่อน ข้อ ๔๘ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจากกรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น ผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติ หรือสมาชิกผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นคณะกรรมการให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้เสนอญัตติด้วย

ลำดับใน การอภิปราย ข้อ ๔๙ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๔๘ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

กรณีมีผู้ขอ อภิปรายหลายคน ข้อ ๕๐ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๕๑ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือ ลักษณะ
เกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน การอภิปราย
ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น
และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่าน หรือนำวัตถุใด ๆ เข้ามา
แสดงในที่ประชุมสภา เว้นแต่ประธานจะอนุญาต

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ
ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใดและห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์
หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๕๒ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอ
สมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้นยุติการอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้
ฝ่าฝืนข้อ ๕๑ ก็ตาม

ข้อ ๕๓ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามี การประท้วง
การประท้วง ประสงค์จะประท้วง ให้ยืนและยกมือขึ้นพันศีรษะ ประธานจะ
ต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการ
ฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของ
ประธานดังกล่าวให้ถือเป็นเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่
ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่
เสียหายแก่ผู้นั้น และเมื่อประธานวินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้น
เป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ ผู้อภิปรายต้องถอนคำพูดตามคำสั่ง
ของประธาน

ข้อ ๕๔ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนเอง หรือ
เมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่งของประธานตามข้อ ๕๓

ส่วนที่ ๔

การลงมติ

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่จะต้องมีมติของสภา ให้ประธาน การลงมติ
ขอให้ที่ประชุมสภาลงมติ

ข้อ ๖๑ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเอาเสียง
ข้างมาก เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญหรือ
ข้อบังคับนี้

เสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมสภา เสียงข้างมาก
มีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และ
ในกรณีความเห็นของที่ประชุมสภามีเกินสองฝ่าย ให้ถือเอา
จำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียง
เพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การออกเสียงชี้ขาดของ
ประธาน ให้กระทำการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๒ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การออกเสียง
การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเปิดเผย เว้นแต่เมื่อ ลงคะแนน
สมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ขอให้
กระทำการลับจึงให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้าน
และมีผู้รับรองมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกในที่
ประชุมสภาก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

การออกเสียง
 ลงคะแนนเปิดเผย ข้อ ๖๓ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติ
 ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานสภา
 กำหนด

(๒) ยกมือขึ้นพันศีรษะพร้อมกับแสดงบัตรลงคะแนน
 ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้
 แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตร
 ลงคะแนนสีขาว โดยบัตรลงคะแนนดังกล่าวให้สมาชิกลง
 ลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ด้วย

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียง
 ลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมสภาเห็นสมควรเฉพาะ
 กรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑)
 จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติ
 และที่ประชุมสภาอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตาม
 ข้อ ๗๐

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) ให้ใช้เครื่อง
 ออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานจะได้สั่งปิดการออก
 เสียงลงคะแนน

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๒) ให้ประธาน
 สั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับบัตรลงคะแนนจากสมาชิกมาเพื่อดำเนิน
 การตรวจนับคะแนนต่อไป

ข้อ ๖๔ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติ การออกเสียง
ดังต่อไปนี้ ลงคะแนนลับ

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานสภา
กำหนด

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่
เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายถูก (✓)
ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ส่วนผู้ไม่ออก
เสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (O)

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี
การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออก
เสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานจะได้สั่งปิดการออกเสียง
ลงคะแนน

เมื่อจะมีการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๒) ให้
สมาชิกนั่งลงในที่ที่จัดไว้ และให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่แจก
กระดาษและซองให้แก่สมาชิกทุกคน และเมื่อสมาชิกเขียน
เครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองแล้ว ให้ประธานสั่งให้
เจ้าหน้าที่ไปรับมาเพื่อส่งให้แก่กรรมการตรวจนับคะแนน
ดำเนินการต่อไป และในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานเชิญ
สมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

ข้อ ๖๕ ก่อนออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ประธาน
ให้สัญญาณแจ้งสมาชิกทราบเพื่อพร้อมที่จะออกเสียง
ลงคะแนนลับ

- ลำดับการลงมติ ข้อ ๖๖ ลำดับการลงมตินั้นให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป
- อำนาจประธาน ข้อ ๖๗ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะมีมติเป็นอย่างอื่น
- การลงคะแนนของสมาชิกที่เข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ข้อ ๖๘ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมสภาระหว่างการออกเสียงลงคะแนน การออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตามข้อ ๖๓ (๑) หรือออกเสียงลงคะแนนลับตามข้อ ๖๔ (๑) อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยโดยวิธีอื่นอาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จได้ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง
- การประกาศมติต่อที่ประชุมสภา ข้อ ๖๙ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมสภาทันที ในกรณีเรื่องใดรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่
- การนับคะแนนเสียงใหม่ ข้อ ๗๐ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคนให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับใหม่ เว้นแต่คะแนนเสียงมีความต่างกันเกินกว่าสิบคะแนนจะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่มิได้

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวตามข้อ ๖๓ หรือข้อ ๖๔ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดวิธีลงคะแนนไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการนับคะแนนเสียงโดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๓ (๓) แล้ว จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

ข้อ ๗๐ ญาติใดไม่มีผู้คัดค้านให้ประธานถาม ญาติที่ไม่มี
ที่ประชุมสภาว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็น ผู้คัดค้าน
เป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยกับ
ญาตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญาติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับนี้กำหนดให้ที่ประชุมสภาวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๗๒ ให้เลขาธิการจัดทำบันทึกการลงมติการออก การเปิดเผยบันทึก
เสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคนและเปิดเผยบันทึก การลงมติ
การลงมติดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้ เว้นแต่กรณี
การออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

(๓) คณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน คณะกรรมการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดการเงิน ตลาดทุน และสถาบันการเงินของประเทศ

(๔) คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค

(๕) คณะกรรมการการต่างประเทศ

คณะกรรมการการต่างประเทศ

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สถานการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศ

(๖) คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งศึกษาปัญหาการใช้ การป้องกัน การแก้ไข และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- คณะกรรมการ
การปกครอง (๗) คณะกรรมการการปกครอง
มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การบริหารราชการแผ่นดิน การบริหารกิจการท้องถิ่น การ
พัฒนาระบบราชการและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึง
การปกครองรูปแบบพิเศษ
- คณะกรรมการ
การพลังงาน (๘) คณะกรรมการการพลังงาน
มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การบริหาร การส่งเสริมพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์
พลังงานและผลกระทบจากการจัดหาและการใช้พลังงาน
- คณะกรรมการ
การพาณิชย์ (๙) คณะกรรมการการพาณิชย์
มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การค้า การบริการ การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร
ทะเบียน รวมทั้งทรัพย์สินทางปัญญา
- คณะกรรมการ
การมีส่วนร่วม
ของประชาชน (๑๐) คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน
มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
กำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง รวมทั้งการ
วางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

(๑๑) คณะกรรมการการยุติธรรม การตำรวจและ สิทธิมนุษยชน คณะกรรมการการยุติธรรม การตำรวจและ สิทธิมนุษยชน

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการ ดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารงานยุติธรรม และกระบวนการยุติธรรม การส่งเสริมความร่วมมือและ การประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และ องค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งติดตามตรวจสอบ การกระทำ หรือละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชนหรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี กิจการตำรวจ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย การป้องกันและรักษา ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

(๑๒) คณะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการ สังคม คณะกรรมการการแรงงานและ สวัสดิการสังคม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการ แรงงานในประเทศ และแรงงานไทยในต่างประเทศ รวมทั้งการให้สวัสดิการ และการประกันสังคม

(๑๓) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร คณะกรรมการการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

การส่งเสริมและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กิจการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคม

คณะกรรมการ
การศาสนา
จริยธรรม ศิลปะ
และวัฒนธรรม

(๑๔) คณะกรรมการการศาสนา จริยธรรม ศิลปะ
และวัฒนธรรม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การศาสนศึกษา การอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนา การอนุรักษ์
ศิลปะ การรักษาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญา
ชาวบ้านการส่งเสริมศิลปกรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม
และอัตลักษณ์ไทย

คณะกรรมการ
การศึกษาและ
การกีฬา

(๑๕) คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การจัดการศึกษา การศึกษาในส่วนสาระการเรียนรู้ศาสนา
และศิลปกรรม และพัฒนาการศึกษาของชาติ การส่งเสริม
สนับสนุน และพัฒนาการกีฬาของชาติ รวมทั้งศึกษาปัญหา
และอุปสรรคของการกีฬาของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คณะกรรมการ
การสาธารณสุข

(๑๖) คณะกรรมการการสาธารณสุข

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การสาธารณสุข การรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนา
สุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน

(๑๗) คณะกรรมการการอุตสาหกรรมและการ
ท่องเที่ยว คณะกรรมการ
การอุตสาหกรรม
และการท่องเที่ยว

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว
รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาอุตสาหกรรม
และการท่องเที่ยวของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๑๘) คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และความมั่นคงของมนุษย์ คณะกรรมการ
กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ
ผู้พิการ และความ
มั่นคงของมนุษย์

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ รวมทั้งประสานกับ
องค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติ
เกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก
เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ การส่งเสริมศักยภาพของ
ชุมชนด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแล
ผู้ยากไร้ การสร้างหลักประกันและความมั่นคงในคุณภาพชีวิต
ของคนไทยโดยรวม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ประชาชน

(๑๙) คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ คณะกรรมการ
กิจการองค์กรอิสระ

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การดำเนินการบริหารจัดการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
และกฎหมายอื่น

คณะกรรมการ
ความมั่นคง

(๒๐) คณะกรรมการความมั่นคง

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
กิจการทหาร การรักษาความมั่นคงภายใน และการป้องกัน
และรักษาความมั่นคงของประเทศ

คณะกรรมการ
ติดตามการบริหาร
งบประมาณ ติดตาม
มติของสภาและ
ตรวจรายงาน
การประชุม

(๒๑) คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ

ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุม

มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
นโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผล
การรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ
หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ รวมทั้ง การปฏิบัติตามมติ
ของสภา การตรวจรายงานการประชุมของสภา และการ
เปิดเผยรายงานการประชุมลับของสภา

หากมีความจำเป็นสภาจะตั้งคณะกรรมการ
สามัญประจำสภาเพิ่มขึ้นหรือลดจำนวนคณะกรรมการสง
เมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการ
สามัญประจำสภาได้ไม่เกินหนึ่งคณะ

การดำรงตำแหน่ง
กรรมการสามัญ

ข้อ ๗๔ การดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญ
ประจำสภาตามข้อ ๗๓ ให้ที่ประชุมสภาตั้งคณะทำงานขึ้น
คณะหนึ่ง และให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อ
คณะทำงานตามแบบที่คณะทำงานกำหนดเพื่อที่จะดำรง

ตำแหน่งในคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสาม คณะโดยเรียงตามลำดับความต้องการ ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาคณะใดมีสมาชิกยื่นแสดงความจำนงจะดำรงตำแหน่งไว้น้อยกว่าหรือเกินกว่าจำนวนที่จะมีได้ ในคณะกรรมการสิทธิการคณะนั้น ให้ใช้วิธีเกลี่ยโดยหารือกับสมาชิกที่เกี่ยวข้องหรือใช้วิธีจับสลาก

การเลือกคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาให้ที่ประชุมสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้รับการพิจารณาจากคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๗๕ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในระหว่างคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาคณะต่าง ๆ ตามข้อ ๗๓ ที่อาจมีความไม่ชัดเจนหรืออาจมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ และทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามภารกิจ ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาในแต่ละคณะดังกล่าว นัดประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาหาข้อยุติ และหากไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันได้ ให้เสนอเรื่องต่อสภาเพื่อให้สภาพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเฉพาะกรณีนั้นต่อไป

กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิการสามัญ

ข้อ ๗๖ ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสถานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามสิบห้าคน ประกอบด้วยประธานสภาหรือรองประธานสภาที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่ง เป็นประธานคณะกรรมการ ประธานคณะกรรมการสิทธิการสามัญประจำสภาตามข้อ ๗๓ วรรคสองทุก

คณะกรรมการวิสามัญกิจการสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะ ประธานคณะกรรมการวิสามัญการปฏิรูปการเมือง
 ประธานคณะกรรมการวิสามัญศึกษาและติดตาม
 กระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 และประพฤตินิชอบ ผู้แทนคณะรัฐมนตรีจำนวนหนึ่งคน และ
 เลขาธิการ เป็นกรรมการ และให้ที่ประชุมสภาเลือกตาม
 ข้อ ๔๐ อีกไม่เกินเก้าคน

อำนาจหน้าที่ของ
 คณะกรรมการ
 วิสามัญกิจการสภา
 นิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจ
 หน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ
 เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดตาม
 ที่สภามอบหมายหรือตามที่ประธานสภามอบหมาย

(๒) กระทำการพิจารณาหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่ไม่อยู่ใน
 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่นของสภา

(๓) ประสานงานระหว่างสภากับคณะรัฐมนตรี
 องค์กระอิสระตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องใน
 กิจการของคณะกรรมการ

(๔) ประสานงานกับคณะกรรมการสามัญประจำ
 สภาทุกคณะและสมาชิกเกี่ยวกับการพิจารณารายชื่อสมาชิก
 หรือบุคคลใด ๆ ที่จะเสนอให้ที่ประชุมสภาเลือกเป็น
 กรรมการวิสามัญหรือกรรมการวิสามัญตามข้อ ๔๐ หรือ
 ข้อ ๔๔ แล้วแต่กรณี เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 เหมาะสมและเป็นธรรม

(๕) การประสานงานระหว่างคณะกรรมการธิการซึ่งจะเรียกบุคคลมาชี้แจงตามข้อ ๘๔ และข้อ ๘๕ เพื่อลดภาระของผู้มาชี้แจง

(๖) ดำเนินงานทางด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร การสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจการของสภา

(๗) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานสภา และการดำเนินกิจการในด้านต่าง ๆ ของสภา

(๘) รับคำร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรเพื่อมอบต่อคณะกรรมการธิการคณะต่าง ๆ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา

(๙) พิจารณาเรื่องที่ประธานสภาส่งให้ตามข้อ ๑๖๕

(๑๐) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดของงบประมาณและการแปรญัตติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนของสภาและสำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๑๑) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกสภา

(๑๒) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของสภา

ข้อ ๗๗ ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญการ คณะกรรมการปฏิรูปการเมืองขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินยี่สิบห้าคน ใน วิสามัญการปฏิรูปการเมืองจำนวนนี้ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด มีอำนาจหน้าที่กระทำการ กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับ

การติดตามความคืบหน้าในการจัดทำรัฐธรรมนูญ เพื่อ
รายงานความเห็นต่อสภาตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ
การจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตาม
มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญ การพัฒนาการเมือง และ
การดำเนินการอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คณะกรรมการ
วิสามัญศึกษาและ
ติดตามกระบวนการ
และมาตรการ
ป้องกันและ
ปราบปราม
การทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ

ข้อ ๗๘ ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษา
และติดตามกระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบซึ่งคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกิน
ยี่สิบห้าคน ในจำนวนนี้ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิก
ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด มีอำนาจ
หน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ
ที่เกี่ยวกับกระบวนการและมาตรการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบ

ข้อห้ามของประธาน
คณะกรรมการ
วิสามัญ

ข้อ ๗๙ ประธานคณะกรรมการวิสามัญตามข้อ
๗๖ ข้อ ๗๗ และข้อ ๗๘ จะเป็นประธานคณะกรรมการ
วิสามัญประจำสภาในเวลาเดียวกันมิได้

การเลือกคณะ
กรรมการวิสามัญ

ข้อ ๘๐ ภายใต้บังคับข้อ ๗๖ ข้อ ๗๗ และข้อ ๗๘
การเลือกคณะกรรมการวิสามัญ ให้ที่ประชุมสภาเลือกจาก
รายชื่อที่สมาชิกเสนอ

สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้ครั้งละหนึ่งชื่อหรือ
หลายชื่อก็ได้ การเสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ในการเลือกคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อได้ไม่เกิน
หนึ่งในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในการเลือก
คณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการในเรื่องอื่น ๆ ให้
ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งใน
สามแต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

การออกเสียงลงคะแนนเลือกคณะกรรมการให้
สมาชิกออกเสียงลงคะแนนโดยเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ
เท่ากับจำนวนกรรมการที่จะเลือกตามวิธีที่ประธานกำหนด

ให้ประธานสภาและเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบใน
การตรวจนับคะแนน และให้ประธานสภาแจ้งผลการตรวจนับ
คะแนนและประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการใน
การประชุมครั้งนั้นหรือครั้งต่อไป

ให้ถือว่าผู้ได้รับการเลือกเป็นกรรมการตาม
วรรคห้าดำรงตำแหน่งกรรมการนับแต่วันที่ลงมติเลือก

ข้อ ๔๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธาน
สภาวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี และ
ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากสภามีได้พิจารณา
โดยกรรมการเต็มสภา ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
ขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภท
นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมด

การตั้งคณะ
กรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราช
บัญญัติที่มีสาระสำคัญ
เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน
สตรี และผู้สูงอายุ
หรือผู้พิการ

- องค์ประชุมของ
คณะกรรมการ
การเลือกประธาน
คณะกรรมการ
สามัญ
- ข้อ ๘๒ การประชุมคณะกรรมการต้องมี
กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับ
นี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม
- ข้อ ๘๓ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกประธาน
รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความ
จำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ แต่มิให้เลือกประธาน
คณะกรรมการสามัญประจำสภาจากผู้มีส่วนได้เสียขัดแย้ง
มีตำแหน่งหรือฐานะที่อาจก่อให้เกิดการขัดกันกับการปฏิบัติ
หน้าที่ของคณะกรรมการคณะนั้น
- ให้กรรมการผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมของ
คณะกรรมการเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อ
ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง
- ผู้ช่วยเลขานุการ
ประจำคณะ
กรรมการ
- ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมการ
แต่ละคณะ โดยให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อ
ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตาม
รายชื่อที่เลขาธิการจัดทำเสนอ
- การตั้งคณะ
อนุกรรมการ
- คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการมี
จำนวนไม่เกินสิบคน ซึ่งเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ
เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
ตามแต่จะมอบหมายได้และให้นำข้อบังคับว่าด้วยกรรมการ
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประธานและรองประธานคณะกรรมการตาม
วรรคสี่ต้องตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในขณะนั้น

ข้อ ๔๔ การออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด การเรียกเอกสารหรือ
หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นใน บุคคลมาชี้แจง
กิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาอยู่
ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเลขาธิการ

การนัดประชุมคณะกรรมการนอกจากครั้งแรก ให้ การนัดประชุม
ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเลขานุการคณะกรรมการหรือ คณะกรรมการ
ผู้ทำหน้าที่แทนเลขานุการคณะกรรมการ

ข้อ ๔๕ เพื่อลดภาระผู้มาชี้แจงแก่คณะกรรมการ การเรียกบุคคล
ให้ประธานคณะกรรมการที่ประสงค์จะเรียกบุคคลตามข้อ ๔๔ มาชี้แจง
แจ้งชื่อบุคคล ตำแหน่ง เรื่องที่ขอให้ชี้แจง วันและเวลาที่
ขอให้มาชี้แจง ให้เลขาธิการทราบล่วงหน้าสามวัน และให้
เลขาธิการแจ้งให้ประธานคณะกรรมการสามัญทุกคณะและ
ประธานคณะกรรมการวิสามัญตามข้อ ๗๗ และข้อ ๗๘ ทราบ

เมื่อประธานคณะกรรมการสามัญหรือประธาน การนี้บุคคลมาชี้แจง
คณะกรรมการวิสามัญตามข้อ ๗๗ หรือข้อ ๗๘ ได้รับแจ้ง ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
ตามวรรคหนึ่งแล้ว ปรากฏว่ามีกรณีที่คณะกรรมการซึ่งตน กับคณะกรรมการ
เป็นประธานอยู่นั้นกำลัง หรือกำลังจะพิจารณา สอบสวนหรือ อื่น
ศึกษาเรื่องนั้นหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น และประสงค์
จะเรียกบุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งมาชี้แจงด้วย ประธาน
คณะกรรมการที่ได้รับแจ้งอาจขอให้มีการประชุมร่วมกับ
คณะกรรมการ หรืออาจส่งผู้แทนไปร่วมในการพิจารณา

ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีนี้ ให้ถือว่าผู้แทนที่ส่งไปตามวรรคนี้เป็นกรรมการในคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณา แต่จะลงมติในเรื่องนั้นมิได้

ให้นำความในข้อนี้ไปใช้บังคับแก่การดำเนินการของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

ผู้มีสิทธิเข้าฟัง
การประชุม
คณะกรรมการ

ข้อ ๘๖ สมาชิกและผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ

ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

การชี้แจงแสดง
ความเห็นในที่ประชุม
คณะกรรมการ

ข้อ ๘๗ ภายใต้บังคับข้อ ๘๖ ผู้เสนอญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

ประกาศกำหนดการ
ประชุมคณะ
กรรมการ

ข้อ ๘๘ ให้เลขาธิการประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘๙ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มา กรณีคำแปรญัตติ
ชี้แจงต่อคณะกรรมการธิการตามนัด จนเวลาล่วงไปเกินกว่า ตกไป
สามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณา
คำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะ
กรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษ
ก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๙๐ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็น สงวนคำแปรญัตติ
ด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนคำแปรญัตติ
ในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๙๑ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของ สงวนความเห็น
คณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้น
ไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๙๒ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการ กรณีที่
พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ หรือตามที่สภา คณะกรรมการ
มอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา ปฏิบัติงานเสร็จแล้ว

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง
หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวาระหนึ่ง
ในการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลง
หรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๙๓ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ข้อสังเกตของ
ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ
ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุดหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
ที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกต

ดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภา
พิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะ
กรรมการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยัง
คณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุดหรือองค์การอิสระ
ตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง

กรณีคณะ
กรรมการกระทำ
กิจการใดไม่เสร็จ
ตามเวลาที่กำหนด

ข้อ ๙๔ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใด
กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จ
ภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการจะกระทำกิจการ
พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่
กำหนด ประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนต้อง
รายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาเสนอ
ต่อที่ประชุมสภา และที่ประชุมสภาอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้
กำหนดไว้ หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือ
ให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมสภาจะเห็นสมควร

การพ้นจากตำแหน่ง
ของคณะกรรมการ

ข้อ ๙๕ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) อายุของสภาสิ้นสุดลง

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิมตาม

ข้อ ๙๔

(๕) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

วันนับแต่วันที่แต่งตั้งคณะกรรมการ เมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว หากคณะกรรมการยังดำเนินการตรวจสอบรายได้ไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าคณะกรรมการไม่มีความเห็นสำหรับรายนั้น

การตั้งกรรมการ
สามัญเพื่อทำหน้าที่
ตรวจสอบประวัติ
และความประพฤติ
ของบุคคลตามที่
กฎหมายกำหนด

ข้อ ๔๔ การตั้งกรรมการสามัญตามข้อ ๔๓ ให้ตั้งจากสมาชิกที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอชื่อ มีจำนวนสามคน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมสภาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำสภาเสนอจากกรรมการคณะนั้น ๆ คณะละหนึ่งคน

การเรียกเอกสาร
หรือบุคคลมาชี้แจง

ข้อ ๔๕ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของกฎหมาย คณะกรรมการอาจเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอันจำเป็นจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นได้ตามที่เห็นสมควร

ให้คณะกรรมการมีหนังสือเชิญบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของกฎหมาย มาให้ข้อเท็จจริง หรือชี้แจงเกี่ยวกับประวัติและความประพฤติที่ประสงค์จะทราบ หากปรากฏว่ามีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของกฎหมาย และข้อมูลหรือข้อเท็จจริงนั้นยังไม่เป็นที่ยุติ ให้บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของกฎหมายมีสิทธิชี้แจงและแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อความเป็นธรรม

ข้อ ๑๐๐ การประชุมคณะกรรมการให้กระทำ วิธีการประชุม
เป็นการลับ โดยผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากประธานคณะ
กรรมการ

ข้อ ๑๐๑ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่ รายงานของ
เสร็จแล้ว ให้เสนอรายงานต่อประธานสภา คณะกรรมการ

รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวให้จัดทำเป็น
รายงานลับ และให้ระบุข้อมูลหรือข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน
อันจำเป็น พร้อมรายละเอียดเป็นรายบุคคล

ข้อ ๑๐๒ เมื่อประธานสภาได้รับรายงานของคณะ การบรรจุรายงาน
กรรมการตามข้อ ๑๐๑ แล้ว ให้ประธานสภาบรรจุเข้า ของคณะกรรมการ
ระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้เลขาธิการจัด เข้าระเบียบวาระ
ส่งเฉพาะระเบียบวาระการประชุมสภาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง การประชุม
ให้สมาชิกโดยไม่ต้องจัดส่งรายงานลับของคณะกรรมการ
ดังกล่าวไปด้วย

ข้อ ๑๐๓ ในการประชุมสภา ให้คณะกรรมการ การประชุมสภา
นำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมสภา โดยให้ พิจารณารายงาน
เลขาธิการแจกจ่ายสำเนารายงานลับของคณะกรรมการให้ ลับของคณะ
แก่สมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมสภา สำเนา กรรมการ
รายงานลับดังกล่าว สมาชิกจะนำออกนอกห้องประชุมมิได้

ก่อนนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อ
ที่ประชุมสภาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการร้องขอต่อ
ที่ประชุมสภาเพื่อให้มีการดำเนินการประชุมลับ

ในกรณีที่มิได้มีการประชุมลับ ให้ประธานสภาสั่งงดการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์ ถ้ามี และให้เลขาธิการส่งรายงานลับตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุมเพื่อพิจารณาก่อนว่าจะสมควรเปิดเผยหรือไม่ และถ้าคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุมเห็นว่าไม่สมควรเปิดเผย ให้เลขาธิการแยกรายงานลับดังกล่าวออกจากรายงานการประชุมสภาและเก็บรักษาไว้ โดยจะเปิดเผยมิได้

การทำลายสำเนา
รายงานลับของ
คณะกรรมการ

ข้อ ๑๐๔ เมื่อที่ประชุมสภาได้พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสำเนารายงานลับของคณะกรรมการต่อเลขาธิการในที่ประชุมสภา เพื่อนำไปทำลายตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ต่อไป โดยให้ประธานคณะกรรมการหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการมอบหมาย เป็นผู้กำกับในการทำลายนั้น

ข้อ ๑๐๕ ให้นำความในหมวด ๔ ว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับกับการดำเนินการของคณะกรรมการโดยอนุโลม เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้แล้วในหมวดนี้

หมวด ๖

การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๑๐๖ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาต้องแบ่ง การเสนอร่าง พ.ร.บ.
ต่อสภา
เป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้กำหนดโดย
ชัดแจ้ง

ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายเดิม
ให้ระบุมาตราที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกไว้ในหลักการ
หรือจะระบุไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมาย
ประธานสภาอาจกำหนดระเบียบในเรื่องต่อไปนี้

(๑) การสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
และเหตุผลในการกำหนดสาระสำคัญนั้นแต่ละเรื่อง

(๒) การจัดทำตารางการแก้ไขเพิ่มเติมและเหตุผลที่
ใช้พิจารณาแก้ไขในวาระต่าง ๆ

(๓) การเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ระหว่างสำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กับสำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งทำหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติ

กรณีร่าง พ.ร.บ. มีข้อบกพร่อง
 ข้อ ๑๐๗ ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอต่อสภา ให้ประธานสภาทำการตรวจสอบและหากเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติไม่ชอบด้วยข้อ ๑๐๖ ให้ประธานสภาแจ้งสมาชิกนั้นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับ

กรณีร่าง พ.ร.บ. เกี่ยวด้วยการเงินหรือไม่
 ข้อ ๑๐๘ ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินตามความหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ วรรคสี่ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยคำวินิจฉัยของประธานสภาให้ถือเป็นเด็ดขาด

การพิจารณา ร่าง พ.ร.บ.
 ข้อ ๑๐๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

การพิจารณา วาระที่ ๑
 ข้อ ๑๑๐ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามข้อนี้ สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงคณะกรรมการ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง

ข้อ ๑๑๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิก
เป็นผู้เสนอ ถ้าคณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไป
พิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติตามข้อ ๑๑๐ หากที่ประชุมอนุมัติ
ก็ให้รอการพิจารณาไว้ก่อนสามสิบวัน

กรณีคณะรัฐมนตรี
รับร่าง พ.ร.บ.
ไปพิจารณา

เมื่อประธานได้รับร่างพระราชบัญญัติคืนมาจากคณะ
รัฐมนตรีพร้อมข้อสังเกต หรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรค
หนึ่งโดยคณะรัฐมนตรีมิได้ส่งร่างพระราชบัญญัติคืนมาพร้อม
ข้อสังเกต ให้บรรจุร่างพระราชบัญญัตินั้นเข้าระเบียบวาระ
การประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๑๒ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่ง รับ
หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา ให้สภาพิจารณา
ในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๑๓ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือ
กรรมการเต็มสภา

การพิจารณา
วาระที่ ๒

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะ
กรรมการที่สภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะ
กระทำได้ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า
สิบคนและที่ประชุมสภาอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการ
เต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใด
โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๑๑๔ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยคณะกรรมการธิการที่สภาตั้งนั้นสภาจะมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาหรือคณะกรรมการวิสามัญ เป็นผู้พิจารณาก็ได้

การเสนอ
คำแปรญัตติ ข้อ ๑๑๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั้น คณะกรรมการธิการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือ ต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัด จากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราช บัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และ ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือ แก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราช บัญญัตินั้น

กรณีที่
คณะกรรมการ
พิจารณาร่าง
พ.ร.บ. เสร็จแล้ว ข้อ ๑๑๖ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่าง พระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อ ประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือ ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวข้องกับคำแปรญัตตินั้นเป็น ประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ

หรือมีการสงวนความเห็นของคณะกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ใน รายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะ รัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุดหรือองค์กรอิสระตาม รัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อ สังเกตดังกล่าวไว้ ในรายงานของคณะกรรมการ เพื่อให้ที่ ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๙๓ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๑๗ ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ กรณีเป็นร่าง พ.ร.บ. และในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน เกี่ยวด้วยการเงิน แต่ในการพิจารณาในวาระที่สอง ถ้าสภาได้ลงมติแก้ไข เพิ่มเติมในมาตราใดและประธานสภาเห็นว่าการแก้ไข เพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาส่งระงับการลงมติในวาระที่สามไว้ก่อน และให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี พิจารณาและให้ความเห็นเพื่อประกอบการวินิจฉัยของ ประธานสภา และต้องส่งคืนกลับมาภายในสิบห้าวันนับแต่วัน ที่มีกรณีดังกล่าว และให้นำความในข้อ ๑๐๘ มาใช้บังคับโดย อนุโลม

ข้อ ๑๐๘ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติ และรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๑๖ แล้ว ให้เสนอ สภาเพื่อพิจารณาต่อไปโดยให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

กรรมการเต็มสภา

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภาให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมการ และการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมารวมกันไป

การพิจารณา
ร่าง พ.ร.บ. ที่
คณะกรรมการ
พิจารณาเสร็จแล้ว

ข้อ ๑๒๐ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม ให้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒๑ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๐ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๒๒ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติใน วาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาท่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๒๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระ การพิจารณาใน วาระที่ ๓ ที่สาม ให้ที่ประชุมสภาลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็น กฎหมายหรือไม่

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๒๔ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับ กรณีสภาไม่รับ หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ หรือลงมติในวาระที่สามไม่ หลักการในวาระที่ ๑ สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมาย ร่าง พระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๒๕ ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาลงมติในวาระ ร่าง พ.ร.บ. ที่สภา ลงมติในวาระที่ ๓ ที่สาม สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ให้เลขาธิการส่งร่าง ให้ประกาศใช้เป็น กฎหมาย พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้น ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลง พระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ข้อ ๑๒๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติที่ กรณีร่าง พ.ร.บ. ที่สภาเห็นชอบและให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายตามข้อ ๑๒๕ มีความผิดพลาด และสมควรได้รับการ พิจารณาทบทวนอีกครั้งก่อนทรงลงพระปรมาภิไธย ประธาน สภาอาจขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่ น้อยกว่าสิบคนให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับมาทบทวนได้ อีกครั้งหนึ่ง หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวัน ประชุมก็ให้ดำเนินการได้

การขอปรึกษาหรือผู้ติดตามพรรคหนึ่งต้องระบุประเด็นที่จะขอนำกลับมาทบทวนและให้เหตุผลที่ชัดเจน

การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและให้กระทำในที่ประชุมสภาโดยคณะกรรมการธิการเต็มสภาเสร็จแล้วจึงให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑๙ ถึงข้อ ๑๒๕ ต่อไป

การพิจารณาร่าง

ข้อ ๑๒๗ ในกรณีที่เป็นการพิจารณาร่างพระราช

พ.ร.บ. ประกอบ

บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ

ในวาระที่สองหากมิใช่เป็นการพิจารณาโดยกรรมการธิการเต็มสภา

ในวาระที่ ๒

ให้สภาแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่งขึ้นพิจารณา

ประกอบด้วยกรรมการวิสามัญการปฏิรูปการเมืองอย่างน้อย

สามคนและผู้ที่เป็นกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนไม่

น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ให้สภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้แล้ว

เสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างจากคณะ

กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

การรับฟัง

ข้อ ๑๒๘ เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมและการ

ความคิดเห็น

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของประชาชน ประธานสภาอาจกำหนด

ของประชาชน

ระเบียบให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในร่าง

พระราชบัญญัติที่สภาหรือคณะกรรมการพิจารณาได้

หมวด ๗

การดำเนินการเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๒๙ ให้นำข้อบังคับนี้มาใช้บังคับแก่การประชุมสภา
การประชุมสภา
สภาร่างรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่การพิจารณาร่าง
ร่างรัฐธรรมนูญ
รัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำเสร็จ
แล้วและส่งให้สมาชิกสภารัฐธรรมนูญพิจารณาตาม
มาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๗ ถึง
มาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๓๐ ในการพิจารณาและเสนอความเห็น
การพิจารณาและ
เกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญและเอกสารที่คณะกรรมการการยกร่าง
เสนอความเห็น
รัฐธรรมนูญจัดทำเสร็จแล้วและส่งให้สภาตามมาตรา ๒๖ ของ
เกี่ยวกับร่าง
รัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญนั้นไปยังคณะ
รัฐธรรมนูญ
กรรมการวิสามัญการปฏิรูปการเมืองเป็นการด่วน และให้
คณะกรรมการพิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธาน
สภาให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าว

เมื่อประธานสภาได้รับรายงานความเห็นของคณะ
กรรมการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม
ประชุมเป็นเรื่องด่วนเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณาและเสนอ
ความเห็นไปยังคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญให้แล้ว
เสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประธานสภาได้รับร่าง
รัฐธรรมนูญและเอกสารตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ

หมวด ๘
การตั้งกระทู้ถาม
ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

- กระทู้ถาม ข้อ ๑๓๑ กระทู้ถามมี ๒ ประเภท คือ
- (๑) กระทู้ถามสด
 - (๒) กระทู้ถามทั่วไป
- ข้อ ๑๓๒ กระทู้ถามแต่ละกระทู้นั้น ให้ตั้งถามและ
ซักถามได้เฉพาะคนเดียว
- ลักษณะต้องห้าม ข้อ ๑๓๓ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่าง
ของกระทู้ถาม หนึ่งดังต่อไปนี้
- (๑) เป็นเชิงประชด เลียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
 - (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
 - (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
 - (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมี
ผู้เสนอมาก่อน
 - (๕) เป็นการให้ออกความเห็น
 - (๖) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
 - (๗) เป็นเรื่องที่ไม่มีสาระสำคัญ
 - (๘) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่
เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๑๓๔ ระบุคำถามตามข้อ ๑๓๓ (๓) และ (๔) นั้น การตั้ง
จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือ
พฤติการณ์ในขณะที่มีคำถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจาก
เมื่อตั้งคำถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๓๕ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุคำถาม การบรรจุและการ
สดได้ไม่เกินห้ากระทู้ และคำถามทั่วไปไม่เกินห้ากระทู้ แต่ จัดลำดับคำถาม
ถ้าหากมีคำถามทั่วไปรอบรรจุระเบียบวาระการประชุม
จำนวนมาก ประธานสภาจะบรรจุคำถามทั่วไปเกินกว่านี้
ก็ได้

การจัดลำดับคำถามในที่ประชุมสภาให้จัดตามลำดับ
คือ คำถามสดและคำถามทั่วไป

ข้อ ๑๓๖ การตอบคำถาม ให้นายกรัฐมนตรีหรือ การตอบคำถาม
รัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบริหารราชการ
แผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี
นั้นไม่อยู่หรือติดราชการสำคัญ จะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่น
เป็นผู้ตอบคำถามนั้นได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อ
ประธานสภาก่อนถึงระเบียบวาระการพิจารณากระทู้ถาม

ในการตอบคำถาม รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบ
คำถามก็ได้แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา หรือแจ้ง
ล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาและให้กำหนดว่าจะ
ตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๑๓๗ การตั้งคำถามต้องชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย ลักษณะของ
วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย
คำถาม

การตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรี ให้นำความในวรรค
หนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การถอนกระทู้ถาม

ข้อ ๑๓๘ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามเมื่อ
ใดก็ได้ และเมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้ง
กระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

เหตุที่กระทู้ถาม
ตกไป

ข้อ ๑๓๙ กระทู้ถามใดที่สมาชิกภาพของผู้ตั้ง
กระทู้ถามสิ้นสุดลงให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

ข้อ ๑๔๐ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังไม่ได้ตอบให้เป็น
อันตกไปเมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

ส่วนที่ ๒

กระทู้ถามสด

การตั้ง
กระทู้ถามสด

ข้อ ๑๔๑ การตั้งกระทู้ถามสด สมาชิกแต่ละคนมี
สิทธิตั้งกระทู้ถามได้ครั้งละหนึ่งกระทู้ โดยให้ทำเป็นหนังสือยื่น
ต่อประธานสภาในวันประชุมที่มีวาระการตอบกระทู้ถามก่อน
เริ่มประชุมตามเวลาที่ประธานสภากำหนด โดยระบุชื่อเรื่อง
ที่จะถาม พร้อมระบุวัตถุประสงค์ว่าจะถามนายกรัฐมนตรีหรือ
รัฐมนตรีผู้ใด และต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
(๒) เป็นเรื่องที่กระทบถึงผลประโยชน์ของประเทศ
ชาติและประชาชน

(๓) เป็นเรื่องเร่งด่วน

ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดเป็นกระทู้ถามสดหรือไม่

ข้อ ๑๔๒ ในสัปดาห์ใดมีกระทู้ถามสดที่ประธานสภา
 วินิจฉัยแล้วเกินจำนวนห้ากระทู้ ให้ประธานสภาจับสลากให้
 เหลือเพียงห้ากระทู้ ในจำนวนห้ากระทู้นี้หากปรากฏว่ามีกระทู้
 ถามที่เป็นเรื่องทำนองเดียวกัน ให้กระทู้ถามที่ถูกจับสลากขึ้น
 มาในลำดับหลังตกไป

กรณีที่มีกระทู้ถาม
 สดเกิน ๕ กระทู้

ข้อ ๑๔๓ กระทู้ถามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยตาม
 ข้อ ๑๔๑ หรือได้ดำเนินการตามข้อ ๑๔๒ แล้ว ให้บรรจุเข้า
 ระเบียบวาระกระทู้ถามสดและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือ
 รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบทราบ

ข้อ ๑๔๔ กระทู้ถามสดแต่ละกระทู้ให้ถามด้วยวาจา
 ได้เรื่องละไม่เกินสามครั้ง

การถาม
 กระทู้ถามสด

ข้อ ๑๔๕ ในระหว่างการถามกระทู้ถามสด หาก
 ประธานวินิจฉัยว่าคำถามข้อใดเข้าลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๓๓
 ให้ประธานมีอำนาจสั่งให้เปลี่ยนแปลงคำถาม

ส่วนที่ ๓ กระทู้ถามทั่วไป

ข้อ ๑๔๖ การตั้งกระทู้ถามทั่วไปให้เสนอล่วงหน้า
 เป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามใน
 ข้อเท็จจริงหรือนโยบาย

การตั้งกระทู้ถาม
 ทั่วไป

ข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถามทั่วไป ต้องเป็น ข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้องแม้ไม่ได้ยืนยัน รับรองไว้ในกระทู้ถามทั่วไปก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมี คำชี้แจงประกอบ ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

การวินิจฉัย
กระทู้ถาม ข้อ ๑๔๗ ให้ประธานสภาวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดมี ลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๓๓ หรือมีลักษณะตามข้อ ๑๓๔ และ เมื่อวินิจฉัยแล้วให้แจ้งผู้ตั้งกระทู้ถามทราบภายในเจ็ดวัน

กระทู้ถามที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าเป็นกระทู้ถาม ให้ จัดส่งไปยังรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ

การบรรจุกระทู้ถาม
ในระเบียบวาระ
การประชุม วรคสอง ข้อ ๑๔๘ ให้บรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุม ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไปยังรัฐมนตรีตามข้อ ๑๔๗

การถาม
กระทู้ถามทั่วไป ข้อ ๑๔๙ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทั่วไปคนเดียวกันถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

กรณีกระทู้ถาม
ที่รัฐมนตรีตอบใน
ที่ประชุมสภาแล้ว ข้อ ๑๕๐ กระทู้ถามที่รัฐมนตรีได้ตอบในที่ประชุมสภาแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นและประธานอนุญาต

หมวด ๔

การเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๕๑ การขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริง จากคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๑ วรคสองของรัฐธรรมนูญ ให้ สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนทำเป็นหนังสือยื่นต่อ ประธานสภาโดยระบุให้ชัดเจนว่าจะให้คณะรัฐมนตรีแถลง ข้อเท็จจริงในเรื่องใด

การขอเปิดอภิปราย เพื่อซักถาม ข้อเท็จจริงจาก คณะรัฐมนตรี

ให้ประธานสภาแจ้งการขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถาม ข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งไปยังนายกรัฐมนตรีและให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๕๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงข้อเท็จจริงใน เรื่องที่ขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรี แล้ว สมาชิกมีสิทธิที่จะอภิปรายซักถามได้

ข้อ ๑๕๓ รัฐมนตรีเท่านั้นที่มีสิทธิจะอภิปรายตอบ ข้อซักถาม

การอภิปราย ตอบข้อซักถาม

รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถามและอภิปรายใน เรื่องที่ขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรี ทีละคนเป็นลำดับไป หรือจะรวบรวมตอบครั้งละหลายคนก็ได้

ข้อ ๑๕๔ ในการอภิปรายนั้นนอกจากที่กำหนดไว้ใน หมวดนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ มาใช้บังคับโดย อนุโลม

หมวด ๑๐

การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก

ข้อ ๑๕๕ เมื่อนายกรัฐมนตรีขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาตามมาตรา ๑๒ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาบรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมสภาเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๕๖ ในการเปิดอภิปรายให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๑

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

การรักษา
ระเบียบและ
ความเรียบร้อยใน
สถานที่ประชุมสภา

ข้อ ๑๕๗ สถานที่ประชุมสภาย่อมเป็นที่เคารพและเป็นเขตหวงห้าม ผู้เข้าไปต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และต้องแต่งกายตามที่ประธานสภากำหนด บุคคลอื่นที่มีใช้สมาชิกสภาหรือเจ้าหน้าที่สภา เมื่อหมดภารกิจต้องออกนอกสถานที่ประชุมสภา

ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวนและห้ามสูบบุหรี่ในที่ประชุมสภา

การแต่งกายของสมาชิกนั้น ให้แต่งเครื่องแบบสมาชิกสภา หรือสากลนิยม หรือชุดพระราชทาน หรือตามที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๑๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ประธานมีอำนาจเตือน อำนาจประธานในห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูด ในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ การรักษาระเบียบให้กล่าวขอขมาในที่ประชุมสภา หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุม และความสภาครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้ เรียบร้อย

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุมสภา หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมสภาหรือออกไปให้พ้นบริเวณที่ประชุมสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๕๙ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภาหรือเข้าฟังการประชุมของสภาตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวด้วยการประชุมปรึกษาของสภาให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดไว้

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

การงดใช้ข้อบังคับ

ข้อ ๑๖๐ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมสภา ก็ให้งดใช้ข้อบังคับนั้นได้

การตีความข้อบังคับ

ข้อ ๑๖๑ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมสภายินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

การวินิจฉัยปัญหา

ข้อ ๑๖๒ ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน และเมื่อที่ประชุมสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุมเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้น

เป็นเด็ดขาด

ข้อ ๑๖๓ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอ การขอแก้ไข
เพิ่มเติมข้อบังคับ
เป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ทำเป็นร่างข้อบังคับ
โดยแบ่งเป็นข้อ และต้องมีบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ด้วย

การพิจารณาญัตติในข้อนี้ให้นำความในหมวด ๖ มา
ใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖๔ ในกรณีที่ประธานสภาได้ดำเนินการตาม
มาตรา ๑๓ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานแจ้ง
ต่อที่ประชุมสภาในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา

ข้อ ๑๖๕ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายตาม การยื่นคำร้องขอ
ให้มีการโฆษณา
คำชี้แจง
มาตรา ๑๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ประสงค์จะให้มีการ
โฆษณาคำชี้แจง ให้บุคคลนั้นยื่นคำร้องขอต่อประธานสภาตาม
แบบที่กำหนด

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องมีข้อความเป็น
ข้อเท็จจริงโดยไม่มีลักษณะเป็นความผิดอาญา หรือละเมิด
สิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่น

เมื่อประธานสภาได้รับคำร้องขอดังกล่าว ให้ส่ง
คำร้องขอนั้นไปยังคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติเป็นการด่วนเพื่อที่คณะกรรมการจะได้
พิจารณาคำร้องขอดังกล่าวต่อไปและให้คณะกรรมการ
พิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธานสภาให้แล้วเสร็จ

ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ เพื่อประธานสภาจะ
ได้ดำเนินการต่อไป

การปิดประกาศ
โฆษณาคำชี้แจง
ให้เลขาธิการดำเนินการโฆษณาคำชี้แจงดังกล่าวด้วย
วิธีปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีกำหนดระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานสภาเห็นควรจัด
ให้มีการโฆษณาคำชี้แจง และให้ส่งสมาชิกเพื่อทราบด้วย

บทเฉพาะกาล

ผลของข้อบังคับ
ข้อ ๑๖๖ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่
ได้กระทำเสร็จแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำ
ค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้ข้อ
บังคับนี้

ประมวลจริยธรรม
ของสมาชิกสภา
นิติบัญญัติและ
กรรมการ
ข้อ ๑๖๗ให้นำประมวลจริยธรรมของสมาชิก
วุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาใช้บังคับกับสมาชิก
และกรรมการโดยอนุโลมจนกว่าจะได้มีการตราและ
ประกาศใช้ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการแล้ว

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้สภาตั้ง
คณะกรรมาธิการวิสามัญกร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวล
จริยธรรมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการ
ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๖๘ ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ ออกตามข้อบังคับการประชุมสภาที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ บทแห่งข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ ออกตามข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๖๙ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตาม สำนักงานและ กฎหมายว่าด้วยจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภาปฏิบัติ เลขาธิการ หน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และให้ สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ เลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

นายมีชัย ฤชุพันธุ์

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ



จัดทำโดย กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<http://www.parliament.go.th>